

Η διαχείριση της κρίσης στο ρυθμό των εκλογών: Εργαζόμενοι - Καταναλωτές - Απασχόληση

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ*

Από την αρχή της πρωτοφανούς διεθνούς οικονομικής κρίσης τον Σεπτέμβριο του 2008, η κυβέρνηση του κ. Καραμανλή πολύ περισσότερο χρησιμοποίησε τις δραματικές εξελίξεις ως άλλοθι για να δικαιολογήσει την αποτυχία της δικής της οικονομικής πολιτικής, παρά ως μείζον πρόβλημα το οποίο θα έπρεπε να αντιμετωπίσει.

Ένα χρόνο αργότερα, μεσούσης της προεκλογικής περιόδου, κάθε έλληνας πολίτης γνωρίζει ότι το ακυβέρνητο πλοίο της ελληνικής οικονομίας γέμισε νερά: Αρκεί, ενδεικτικά και κατά τραγική ειρωνία, να αναφερθεί η οικονομική ειδησεογραφία της ημέρας της τηλεμαχίας των πολιτικών αρχηγών: Τα «κανόνια» στις ασφαλιστικές εταιρείες του ομίλου Ασπίς και στην G.A. Ferries, που κάποτε επικυριαρχούσε στις άγονες γραμμές, συνοδεύτηκαν από γερμανικά πυρά που έριξε ο επενδυτικός κατασκευαστικός κολοσσός ThyssenKrupp κατά του ελληνικού Δημοσίου, απειλώντας ότι θα κατεβάσει «ρολά» στα μεγαλύτερα ναυπηγεία της ανατολικής Μεσογείου, στο Σκαραμαγκά, καταγγέλλοντας τις συμβάσεις εργασίας για 1.400 εργαζόμενους. Είναι, συνεπώς, πρόδηλο ότι η οικονομική κρίση σαρώνει, ό,τι βρίσκει μπροστά της και αφήνει κάθε μέρα και περισσότερο το βαθύ, δυσμενές, αποτύπωμά της στην ελληνική κοινωνία.

Η πρόωρη προκήρυξη των εκλογών είναι αποτέλεσμα δύο παραγόντων: των αδιεξόδων της συντηρητικής και ανεργατοκρατικής διακυβέρνησης της Ν.Δ. και των πιέσεων ισχυρών επιχειρηματικών συμφερόντων και άλλων εξω-θεσμικών κέντρων που απαιτούν εδώ και τώρα «πιο τολμηρές μεταρρυθμίσεις», δηλαδή πιο σκληρά για τους εργαζόμενους νεοφιλελεύθερα μέτρα. Η ελπίδα του κ. Καραμανλή ήταν να περιορίσει την ήττα και να διαμορφώσει εκλογικές συνθήκες επαναληπτικών εκλογών, υπολογίζοντας ότι έτσι μπορεί να εξασφαλίσει ρόλο στις πολιτικές εξελίξεις και στο ενδεχόμενο μη αυτοδυναμίας.

Ουδείς όμως εμπόδισε την κυβέρνηση να κάνει τις «διαρθρωτικές αλλαγές» και να πάρει τα μέτρα στα οποία αναφέρεται και επικαλείται για να «δικαιολογήσει» την προκήρυξη πρόωρων εκλογών. Οι λόγοι που επικαλείται δεν πείδουν. Η οικονομική κατάσταση της χώρας είναι το αποτέλεσμα της δικής της αδιέξοδης πολιτικής. Η απερχόμενη κυβέρνηση εφάρμοσε αποτυχημένες νεοφιλελεύθερες συνταγές και προχώρησε με συνέπεια στην επιλογή της υποβάθμισης του κοινωνικού κράτους με λιτότητα και περιορισμούς. Από την άλλη το οικονομικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ δεν αφήνει περιθώρια αισιοδοξίας ότι σύντομα κάτι θα αλλάξει και στην Ελλάδα, την ώρα που σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες κάνουν την εμφάνισή τους τα πρώτα σημάδια οικονομικής ανάκαμψης και υπέρβασης της κρίσης.

Ουδείς όμως εμπόδισε την κυβέρνηση να κάνει τις «διαρθρωτικές αλλαγές» και να πάρει τα μέτρα στα οποία αναφέρεται και επικαλείται για να «δικαιολογήσει» την προκήρυξη πρόωρων εκλογών. Οι λόγοι που επικαλείται δεν πείδουν. Η οικονομική κατάσταση της χώρας είναι το αποτέλεσμα της δικής της αδιέξοδης πολιτικής. Η απερχόμενη κυβέρνηση εφάρμοσε αποτυχημένες νεοφιλελεύθερες συνταγές και προχώρησε με συνέπεια στην επιλογή της υποβάθμισης του κοινωνικού κράτους με λιτότητα και περιορισμούς. Από την άλλη το οικονομικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ δεν αφήνει περιθώρια αισιοδοξίας ότι σύντομα κάτι θα αλλάξει και στην Ελλάδα, την ώρα που σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες κάνουν την εμφάνισή τους τα πρώτα σημάδια οικονομικής ανάκαμψης και υπέρβασης της κρίσης.

ΝΔ - ΠΑΣΟΚ: δέσμοι του νεοφιλελευθερισμού

Η αντιμετώπιση της φτώχειας και των κοινωνικών ανισοτήτων είναι ζήτημα πολιτικού προσανατολισμού και συγκεκριμένης οικονομικής πολιτικής. Επιβάλλει υψηλότερες κοινωνικές δαπάνες για την υγεία, για την παιδεία, αξιοπρεπείς συντάξεις, ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, φορολογική μεταρρύθμιση, σύγκρουση με τα ολιγοπώλια, έλεγχο της τραπεζικής κερδοσκοπίας, προσιτή τιμολογιακή πολιτική για τις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, υπέρσπιση των δημόσιων αγαθών.

Άλλες όμως είναι οι επιλογές της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ. Είναι επιλογές δέσμιες της νεοφιλελεύθερης και συντηρητικής οικονομικής πολιτικής που ακολουθείται από την εκάστοτε κυβέρνηση εδώ και χρόνια. Πίσω από την πολύπλευρη κρίση που βιώνουμε, βρίσκονται πολιτικές επιλογές και πολιτικές ευθύνες. Η κυβέρνηση έκανε μια βάνουση αναδιανομή εισοδημάτων που επιτάχυνε την κρίση, απέναντι στην οποία δεν ύψωσε καν ούτε ένα ανάχωμα. Όμως τα περισσότερα και τα κυριότερα προβλήματα δεν άρχισαν χθες. Η απελευθέρωση και η ιδιωτικοποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος άρχισε από τις αρχές της δεκαετίας του

’90 και σχεδόν ολοκληρώθηκε επί των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ. Το δημόσιο χρέος το 1980 ήταν 24% του ΑΕΠ, το 1990 ήταν 90%, το 2004 ήταν το 98% και σήμερα είναι πάνω από το 100%.

Ο ΣΥΡΙΖΑ έχει πρόταση

Ο ΣΥΡΙΖΑ από την αρχή πρότεινε μέτρα ανακούφισης της οικονομίας και της κοινωνίας, ιδιαίτερα των πιο αδύνατων κατηγοριών των δανειοληπτών, των αγροτών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσα από την ενίσχυση των χαμηλότερων εισοδημάτων για μια ουσιαστική κοινωνική πολιτική. Τα 28 εκατομμύρια των Τραπεζών θα έπρεπε να διατεθούν πρώτα και κύρια για τη στήριξη της απασχόλησης, του εισοδήματος, των κοινωνικών υπηρεσιών και της πραγματικής οικονομίας. Μέρος τους θα μπορούσαν να διατεθούν για την ανάκτηση του δημόσιου ελέγχου της Εθνικής Τράπεζας, ενώ κάποιο ποσό θα μπορούσε να διατεθεί για την επιλεκτική στήριξη δανειοληπτών με διαφανή κοινωνικά κριτήρια. Με τον τρόπο αυτό και το τραπεζικό σύστημα θα στηριζόταν και χρήμα θα έτρεχε άμεσα στην αγορά, αλλά και κοινωνικές ανάγκες θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν.

Ζητήσαμε, εξάλλου, την εκπόνηση και εφαρμογή, με κρατική στήριξη, ειδικής χαμηλότοκης πιστωτικής πολιτικής με ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής ειδικά προς τις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Επιπλέον, ο ΣΥΡΙΖΑ πρότεινε την άμεση απαγόρευση της λειτουργίας των λεγόμενων εισπρακτικών εταιρειών στις οποίες οι τράπεζες αναθέτουν καταχρηστικά την είσπραξη των καθυστερούμενων δανείων με τις γνωστές οδυνηρές πρακτικές για τους δανειολήπτες, την απαγόρευση της ύπαρξης οποιασδήποτε μορφής τραπεζικής επιτοκιακής χρέωσης που θα υπερβαίνει το εκάστοτε εξωτραπεζικό επιτόκιο (περίπου 10%). Περαιτέρω, απαίτησε την κατάργηση του αναχρονιστικού μέτρου του ανατοκισμού (πανωτόκια) και τον καθορισμό, για όλους τους δανειολήπτες, ως ανώτατο όριο για το τελικό ύψος των απαιτήσεων των Τραπεζών το διπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου του δανείου, όπως ισχύει στους αγρότες.

Η επόμενη κυβέρνηση της χώρας οφείλει να αντιληφθεί την απειλή, να κατανοήσει την κρισιμότητα των συνθηκών και να ανασκουμπωθεί. Να πει από την αρχή όλη την αλήθεια στον λαό και να χαράξει τάχιστα δρόμο ανασυγκρότησης και ανασύνταξης. Μπορεί όμως; Αν δεν ανοίξουν οι δρόμοι της αντινεοφιλελεύθερης πολιτικής, θα πληρώσουν πάλι οι πολλοί για πολλά. Αυτό που χρειάζεται είναι αλλαγή πολιτικής, ριζικός αναπροσανατολισμός της εφαρμοζόμενης πολιτικής. Κι αυτό δεν γίνεται ούτε με ευχολόγια περί συναίνεσης, ούτε με γενικόλογες προτάσεις. Γίνεται με πολύ συγκεκριμένα μέτρα, που θα έχουν να κάνουν με την ανακούφιση των εργαζόμενων, την αύξηση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών, την ενίσχυση μισθών και συντάξεων, τη στήριξη της απασχόλησης.

Είναι, συνεπώς, καθοριστικής σημασίας ποιες πολιτικές δυνάμεις θα διαχειριστούν την αντιμετώπιση της κρίσης. Στις κρίσιμες επιλογές της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής πρέπει να μπει η σφραγίδα των κινημάτων και των συμφερόντων των λαϊκών τάξεων και των εργαζομένων. Γι’ αυτό, η ισχυρή παρουσία του ΣΥΡΙΖΑ στην νέα βουλή κρίνεται εκ των ων ουκ άνευ.

*** υποψ. ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β’ ΑΘΗΝΑΣ
του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς**